

Van doemdenken naar doendenken

Dr. Henk Oosterling

Erasmus Universiteit Rotterdam

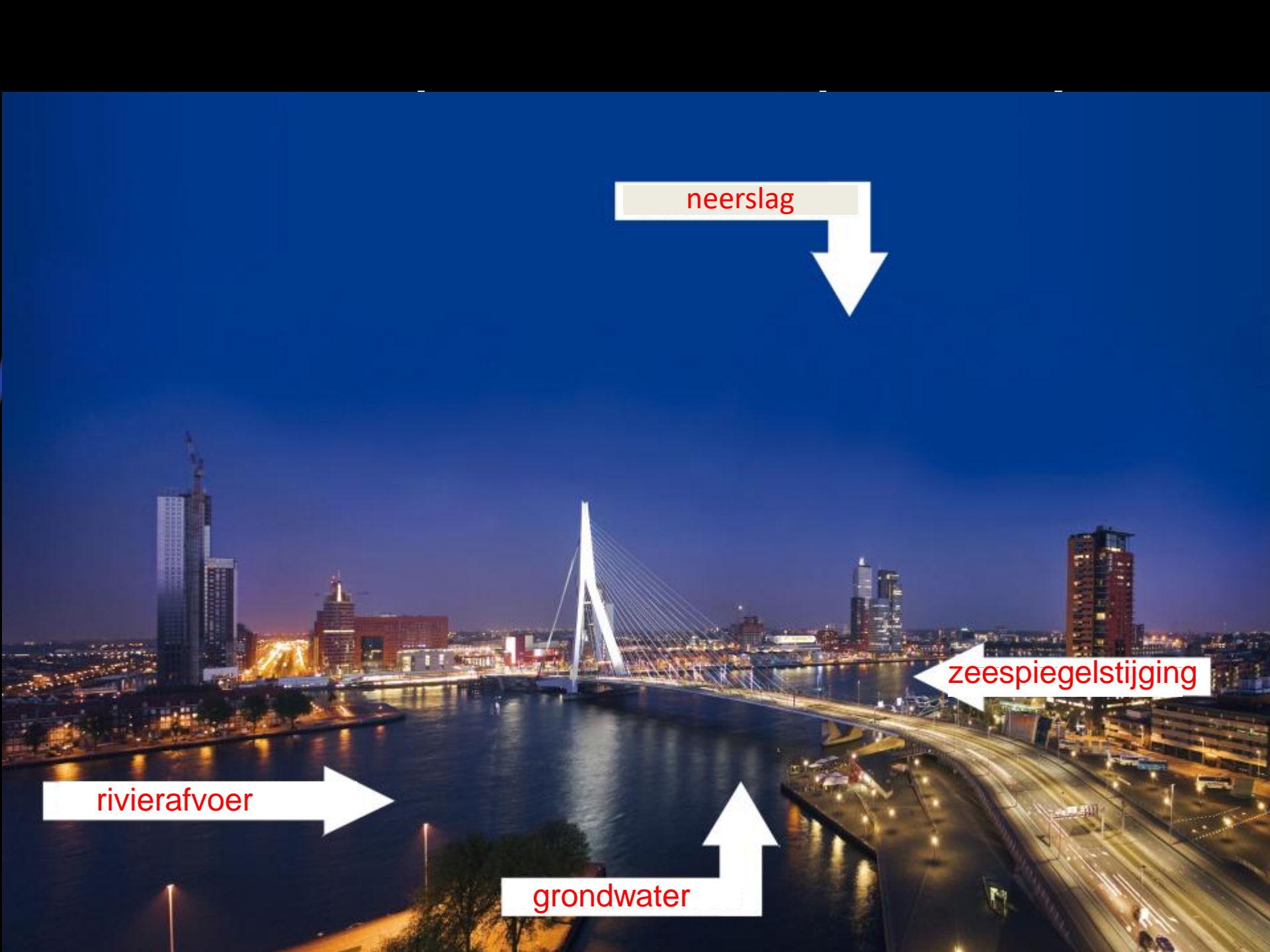
Rotterdam Vakmanstad

(C) Roel Dijkstra Vlaardingen

neerslag

zeespiegelstijging

rivierafvoer

grondwater

CLOUDBURST COPENHAGEN

Hans Brinker

Een oer-Hollands avontuur

tekst Martijn de Rooij
illustraties Nicolas Trobber

BLAUWE VERBINDING

- Groen aan water
- Wonen aan water
- Indicative legging nieuw water
- Indicative verbinding
- Indicative route blauwe verbinding
- Fietsroutes

ONDERGRONDSE WATERBERGING

GROENE DAKEN

WATERPLEINEN

1. Elementaire deeltjes

Elementaire basis

- Lucht
- Aarde
- Vuur
- Water

Quint-essence?

Van Holoceen naar Anthropoceen

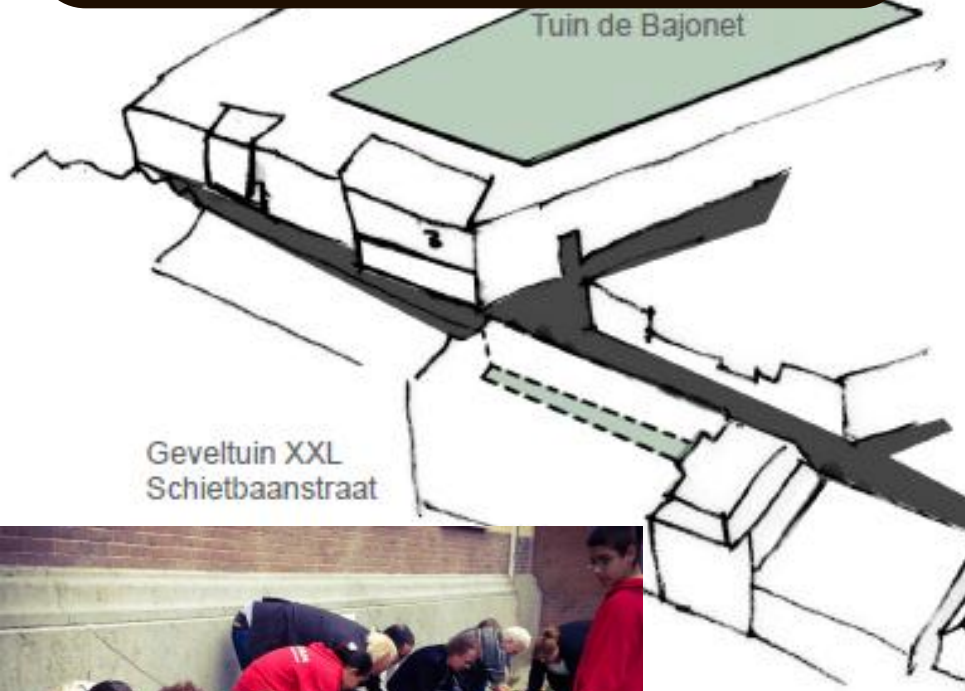
- Menselijk ingrijpen: technologie

Psycho-technologisch bewustzijn

2. Van hamburger naar ecoburger

SOCIAAL EN FYSIEK

Geveltuin XXL
Schietbaanstraat

De geveltuintjes zijn hot

Trend heeft louter positieve effecten, aldus expert

ROTTERDAM | Geveltuintjes, bloempotten en bankjes. Steeds meer Rotterdammers maken van hun eigen straat iets moois. En dat heeft enkel positieve effecten, constateren de schrijvers van het boek 'De Stoop'.

ARTIKELDOOR

Zelfs 4 jaar geleden begon Miranda Spek (KT) erin, een eigen geveltuintje voor haar woning aan de Schiederskade. Aangevuld met een houten bankje, dat met een svijg leuning is vantagelegd. Het struikgewas is inmiddels flink gegroeid. „Met als voordeel dat veel minder vliegenvangers naar binnen komen,” zegt ze.

Het meest is er in haar regio met haar bankje. Ze heeft ook een achtertuin, maar op straat is het groeniger. „Met een glazen wijf en een bankje. Zelfs vliegenvangers zeggen ja. We zouden er echt een feestje van!”

Het Lijkwartier, waar Spek met haar gezin woont, geldt als het wijk met de meeste bewoners van deze groene trend. Geveltuintjes, goed gevulde bloempotten en een rijke afscherming van lichte en sterke licht is er alomdadelijk te overvloed.

Eric van Ulden in een van de vele geveltuintjes van het Lijkwartier. FOTO: JALTE GROEN

der Haan en Daniel Bransen een boek over het fenomeen geschreven. Het is een ode aan 'De Stoop' worden - wat ook de titel van het boek is. Ze hebben met behulp van Google Maps meer dan twintig

milj Van Ulden. „Een straat met geveltuintjes is in alles prettiger: levendiger en minder anoniem. Ook leuk is ook een aansporing om er bij nieuwe bouwprojecten rekening mee te houden.”

„Lijkt het onderzoek bij te dragen dat het vooral 'voelbaar' voordeel oplevert. „In straten met geveltuintjes is er meer contact tussen de bewoners.

Ze kennen elkaar en knopen af en toe een praatje aan. Het is ongebruikelijk contact. Je moet niet per se op de koffie bij elkaar.”

Burgerij

Het is de vraag waar de trend vandaan komt. Van Ulden refereert aan de 'oud-Hollandse sloep': het eigen stukje grond voor de huizen van de groene burgerij. Maar ook in volkswijken was het normaal om voor de deur te zitten. Van Ulden: „Het is in ons dna. En dat gecombineerd met de opleving van tuinen en eigen groene kwekers... Het is een natuur en je te zitten.”

Daarnaast is het extra groen goed voor het milieu, benoemt hij. „Maar goed, geveltuintjes zijn ook weer niet de redding van de wereld. Het is een kans om het leven op straat wat sympathischer te maken.”

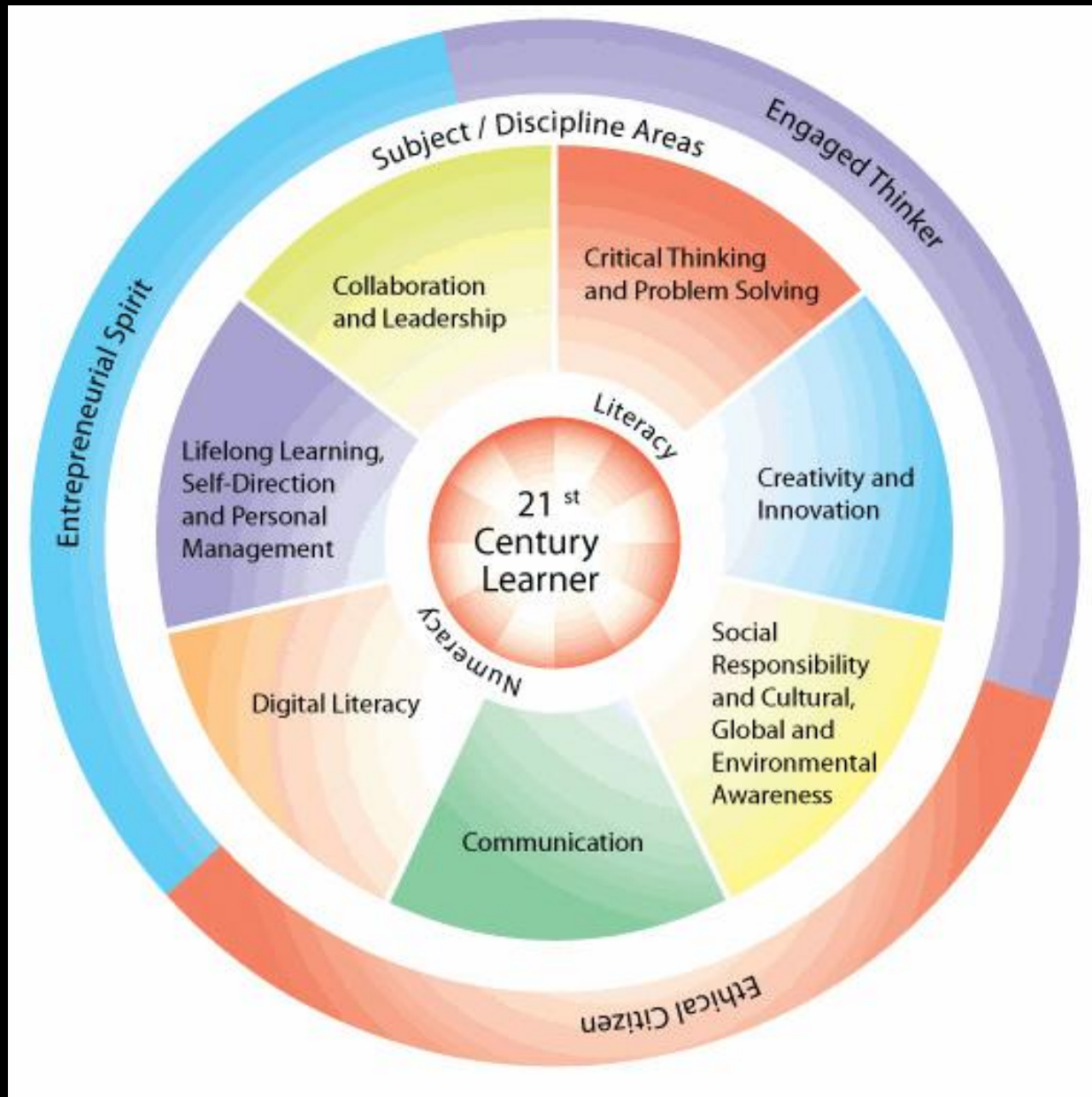
In straten met geveltuintjes is er meer contact tussen de bewoners

-Eric van Ulden

m pakt uit in Milaan

4 Het Nederlandse paviljoen op de World Expo in Milaan

UNESCO Schaal 21st Century skills

ECO3: drievoudige, integrale duurzaamheid

Fysiek

- Gezond eten en bewegen
- In de omgang met materialen
- klimaat verandering

Sociaal

- Zorgen voor anderen
- Samenwerken

Mentaal

- Een leven lang leren
- zelf)reflectie/kritisch denken

3. Van piramide naar netwerk

Denk-beeld: piramide

geld

individu

macht

Ingang van het Louvre

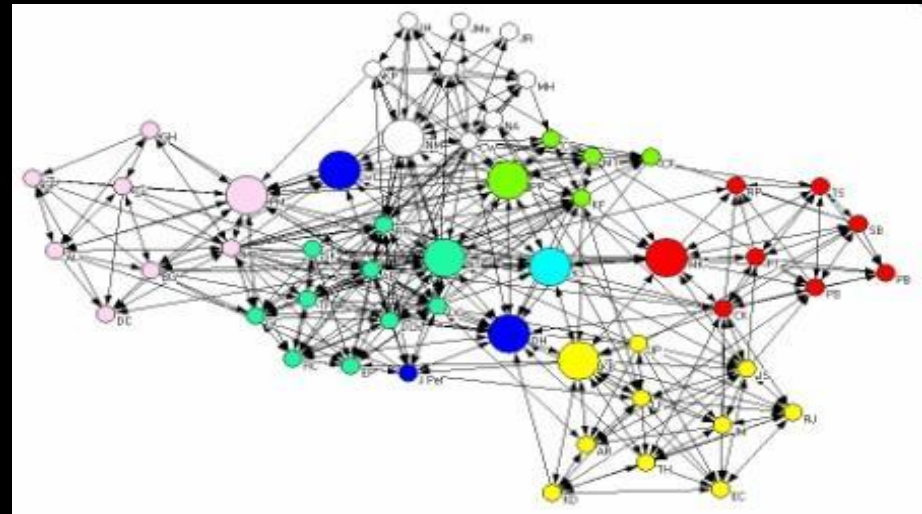
De huidige mens is radicaal middelmatig: geworteld (radix) in de wereld via zijn middelen of media die de maat van zijn dagelijkse bezigheden bepalen

Schaal en focus

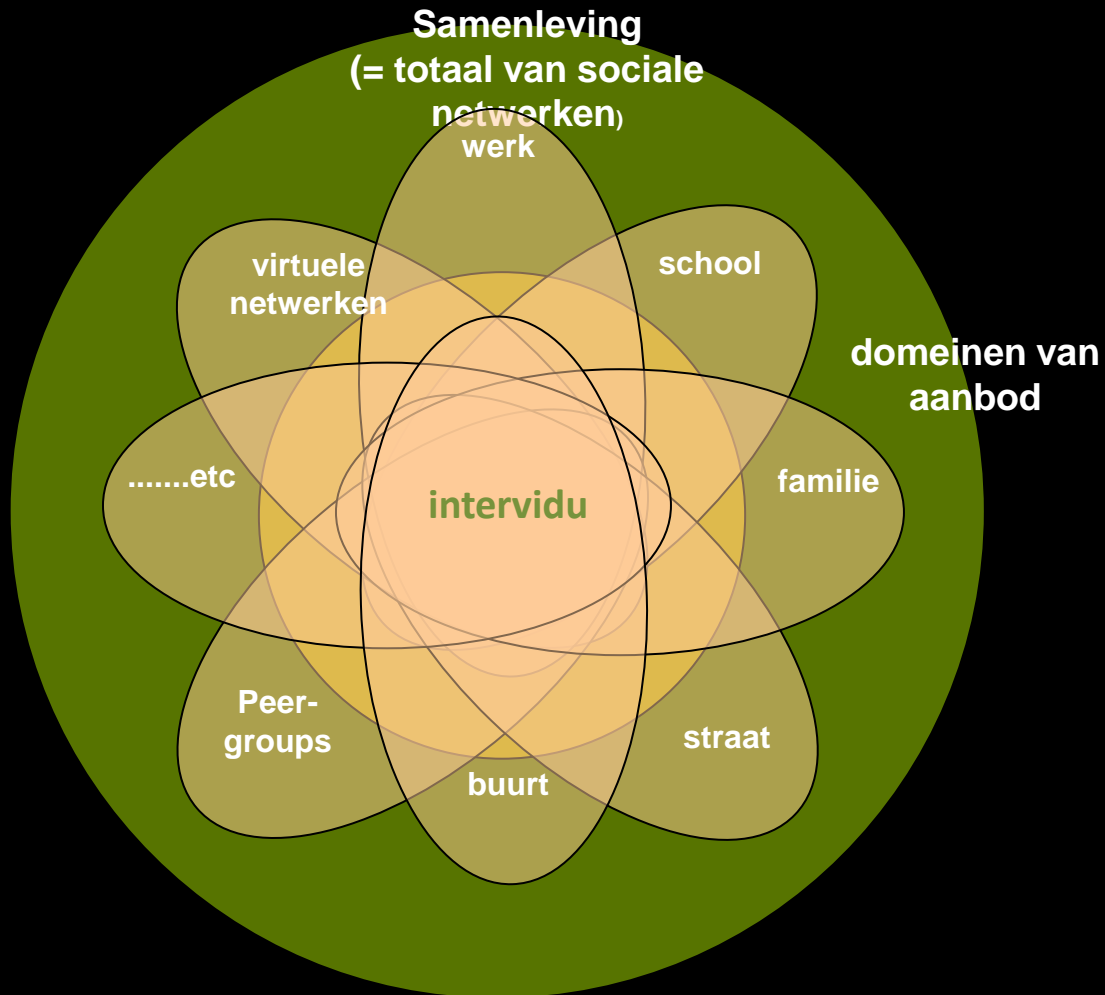
Ecologisch denken:
cyclisch en feedback

Mens is een knooppunt in netwerken

De ecoburger in de netwerksamenleving: intervidu

Duurzaam doendenken

D A S E I N

IS

DESIGN